DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 16 oktober 1997 *

I mål C-177/96,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Belgien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Belgiska staten

och

Banque Indosuez m. fl.,

Europeiska gemenskapen,

angående tolkningen av kommissionens beslut nr 2131/88/EKSG av den 18 juli 1988 om införande av slutgiltig antidumpningstull på import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål med ursprung i Jugoslavien och om slutgiltigt uttag av tillfällig antidumpningstull på denna import (EGT L 188, s. 14, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå),

meddelar

* Rättegångsspråk: nederländska.

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden H. Ragnemalm samt domarna R. Schintgen, G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn (referent) och G. Hirsch,

generaladvokat: F. G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Belgiens regering, företrädd av Jan Devadder, chefsrådgivare vid utrikes-, utrikeshandels- och utvecklingsbiståndsministeriet, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Bernard van de Walle de Ghelcke, Bryssel,

— Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Hubert van Vliet och Nicholas Khan, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 3 juli 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen har genom beslut av den 13 maj 1996, som inkom till domstolen den 22 maj samma år, begärt att domstolen enligt

artikel 177 i EG-fördraget skall meddela ett förhandsavgörande avseende två frågor om tolkningen av kommissionens beslut nr 2131/88/EKSG av den 18 juli 1988 om införande av slutgiltig antidumpningstull på import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål med ursprung i Jugoslavien och om slutgiltigt uttag av tillfällig antidumpningstull på denna import (EGT L 188, s. 14).

2 Dessa frågor har uppkommit i en tvist mellan å ena sidan Banque Indosuez (nedan kallad Indosuez), bolag bildat enligt schweizisk rätt, Stahlhandel Schmitz GmbH (nedan kallat Schmitz), bolag bildat enligt tysk rätt, samt Rijn- en Kanaalvaart Expeditie SA, bolag bildat enligt belgisk rätt (nedan kallat Rijn- en Kanaalvaart Expeditie) och å andra sidan belgiska staten angående den antidumpningstull som denna uttagit, med stöd av beslut nr 2131/88, på import till gemenskapen av vissa järn- och stålprodukter med ursprung i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien.

3 Schmitz importerade de omtvistade produkterna till Belgisk-luxemburgska ekonomiska unionen mellan den 1 maj 1992 och den 31 juli 1992. Det framgår av handlingarna i målet att dessa varor kom från bolaget Rudnici i Zelezarnica Skopje (nedan kallat Rudnici), med säte i Skopje (Före detta jugoslaviska republiken Makedonien).

4 Beslut nr 2131/88 grundades ursprungligen på kommissionens beslut nr 2177/84/EKSG av den 27 juli 1984 (EGT L 201, s. 17, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå) och därefter på kommissionens beslut nr 2424/88/EKSG av den 29 juli 1988 (EGT L 209, s. 18). Båda besluten gällde skydd mot dumpad eller subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska kol- och stålgemenskapen. Beslut nr 2177/84 har upphävts och ersatts av beslut nr 2424/88.

5 Enligt åttonde övervägandet till beslut nr 2177/84 och andra övervägandet till beslut nr 2424/88 har reglerna om antidumpning införts i överensstämmelse med gällande internationella förpliktelser, särskilt de förpliktelser som följer av

artikel VI i GATT och av överenskommelsen om tolkning och tillämpning av artikel VI (1979 års antidumpningskodex).

6 På grundval av artikel 11 i beslut nr 2177/84 antog kommissionen beslut nr 2767/86/EKSG av den 5 september 1986 (EGT L 254, s. 18, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå). Genom detta beslut infördes en tillfällig tullsats på 68 ecu per ton för viss plåt och grovplåt av järn eller stål "med ursprung i Jugoslavien". I punkt 14 i motiven till beslutet nämns uttryckligen Rudnici bland de jugoslaviska exportörerna av dessa produkter.

7 Genom sitt beslut nr 86/639/EKSG av den 3 december 1986 om godtagande av ett åtagande inom ramen för en antidumpningsundersökning avseende import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål med ursprung i Jugoslavien och om avslutande av undersökningen (EGT L 371, s. 84, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå) godtog kommissionen ett åtagande från tre jugoslaviska exportörer, däribland Rudnici, att eliminera den skada som hade orsakats av de dumpade produkterna. Efter klagomål på att åtagandet inte hade iakttagits upphävde kommissionen emellertid beslutet om godtagande av dessa exportörers åtagande genom beslut nr 229/88/EKSG av den 25 januari 1988 om tillfällig tull på import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål med ursprung i Jugoslavien (EGT L 23, s. 13, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå) och återinförde den tillfälliga antidumpningstullen med avseende på dessa exportörer.

8 Därefter infördes enligt artikel 1 i beslut nr 2131/88 en slutgiltig antidumpningstull på 48 ecu per ton på import av de aktuella produkterna "med ursprung i Jugoslavien". Beslutet trädde i kraft den 20 juli 1988 och gällde för en period på fem år räknat från den dagen.

9 Till följd av en begäran från den jugoslaviska kol- och stålfederationen återupptog kommissionen i enlighet med artikel 14 i beslut nr 2424/88 undersökningen rörande importen av de aktuella produkterna.

10 Den 17 september 1991, under det att denna undersökning pågick, förklarade sig Före detta jugoslaviska republiken Makedonien självständig.

11 Efter att ha avslutat undersökningen drog kommissionen slutsatsen att dumpning fortfarande förekom även om dumpningsmarginalen hade minskat. Till följd av detta antog kommissionen beslut nr 2297/92/EKSG av den 31 juli 1992 om ändring av beslut nr 2131/88/EKSG med godkännande av åtaganden som erbjudits i samband med import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål, som har sitt ursprung i Slovenien och Makedonien, Montenegro och Serbien, och avslutande av antidumpningsförfarandet i fråga om Kroatien och Bosnien-Hercegovina (EGT L 221, s. 36). Genom detta beslut ändrades beslut nr 2131/88 så, att en slutgiltig antidumpningstull med en något minskad tullsats på 44 ecu per ton infördes. Enligt artikel 1 i beslut nr 2131/88 i dess ändrade lydelse avser beslutet de berörda varorna i den mån de "har sitt ursprung i Slovenien ..., Makedonien ..., Montenegro ... och Serbien". I samma bestämmelse preciseras att den slutgiltiga antidumpningstullen inte skall tillämpas på produkter producerade av de tre exportörerna, däribland Rudnici, på grund av de åtaganden som dessa företag gjort under översynsundersökningen.

12 Beslut nr 2297/92 trädde emellertid inte i kraft förrän den 7 augusti 1992 och är således inte tillämpligt på den import som är i fråga i målet vid den nationella domstolen.

13 Schmitz och dess borgensman Indosuez samt tullagenten Rijn- en Kanaalvaart Expeditie har vid Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen yrkat att belgiska staten skall förpliktas att till dem återbetala erlagd antidumpningstull.

14 Genom tredskodom av den 29 juni 1994 förpliktades belgiska staten att återbetala denna tull.

15 Belgiska staten har ansökt om återvinning och har bland annat inlämnat stämningsansökan mot Europeiska gemenskapen som dock uteblivit från förhandlingen. Inom ramen för detta förfarande har Schmitz, Indosuez och Rijn- en Kanaalvaart Expeditie gjort gällande att beslut nr 2131/88 inte är tillämpligt på den omtvistade importen. För det första har Före detta jugoslaviska republiken Makedonien år 1991 erkänts som självständig stat, varför de ifrågavarande produkterna, som levererades av en tillverkare i Skopje år 1992, således inte längre kom från Jugoslavien utan från Före detta jugoslaviska republiken Makedonien. För det andra framgår det av folkrättsliga regler om statssuccession att Förbundsrepubliken Jugoslavien (Serbien och Montenegro), och inte Före detta jugoslaviska republiken Makedonien, har trätt i den tidigare Socialistiska federativa republiken Jugoslaviens ställe. Detta innebär att enbart Förbundsrepubliken Jugoslavien har övertagit den tidigare Socialistiska federativa republiken Jugoslaviens åtaganden i fråga om avgifter, och någon antidumpningstull kan därmed inte uttas för den ifrågavarande perioden på varor från Före detta jugoslaviska republiken Makedonien.

16 Mot denna bakgrund har den nationella domstolen beslutat att förklara målet vilande och ställt följande två frågor till domstolen:

"1. Omfattar beteckningen 'Jugoslavien' i beslut nr 2131/88/EKSG även Före detta jugoslaviska republiken Makedonien efter det att denna har lämnat (rest-)Jugoslavien?

2. Skall den antidumpningstull som med tillämpning av beslut nr 2131/88/EKSG uttas på import av järn- och stålprodukter med ursprung i Jugoslavien till Belgisk-luxemburgska ekonomiska unionen, även uttas på import av produkter av detta slag med ursprung i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien som ägde rum mellan den 1 maj 1992 och den 31 juli 1992?"

17 Det framgår av omständigheterna i målet vid den nationella domstolen att denna med dessa två frågor i huvudsak vill få klargjort om den antidumpningstull som

införts genom beslut nr 2131/88, och som enligt artikel 1 i beslutet uttas på import av vissa järn- och stålprodukter "med ursprung i Jugoslavien", även skall uttas på import av produkter av detta slag som tillverkas av en producent och exportör som först var etablerad i Socialistiska federativa republiken Jugoslavien, och som till följd av självständighetsförklaringen fann sig etablerad i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien vid den tidpunkt då importen av de ifrågavarande produkterna ägde rum.

18 Det finns, som domstolen vid flera tillfällen har understrukit, anledning att vid tolkning av en gemenskapsrättslig bestämmelse ta hänsyn såväl till dess lydelse som till dess sammanhang och ändamål (dom av den 30 juli 1996 i mål C-84/95, Bosphorus, REG 1996, s. I-3953, punkt 11).

19 Det kan i detta avseende framhållas att de ifrågavarande antidumpningsåtgärderna har till syfte att skydda gemenskapsindustrin mot import till gemenskapen av produkter från tredje länder till ett pris som ligger under produkternas normalvärde och som således kan vålla gemenskapsindustrin skada.

20 Antidumpningsåtgärderna är följaktligen i huvudsak inriktade på produkterna och deras ursprung. För att undvika att gemenskapsindustrin skadas medger nämligen dessa åtgärder att antidumpningstullar införs på import från en bestämd geografisk zon. I artikel 13.2 i beslut nr 2424/88 föreskrivs sålunda att ett beslut om införande av tillfälliga eller slutgiltiga antidumpningstullar skall ange bland annat den vara som avses, ursprungs- eller exportland samt om möjligt leverantörens namn.

21 Genom att produkternas geografiska ursprung är det relevanta kriteriet i fråga om antidumpningstull saknar en ändring av beteckningen eller den politiska organisationen av det geografiska territorium som anges som ursprungs- eller exportland i

ett beslut om införande av tillfällig eller slutgiltig antidumpningstull betydelse för det ekonomiska syftet med den införda antidumpningstullen och kan således inte i sig föranleda att tullen inte skall gälla produkter som kommer från detta territorium.

22 Som kommissionen för övrigt med rätta har understrukit skulle antidumpningsåtgärderna riskera att förlora sitt syfte — vilket är att undvika att gemenskapsindustrin skadas — om en leverantör, vars produkter är föremål för dumpning, skulle kunna undgå antidumpningstull enbart av det skälet att han är etablerad på ett territorium som har förklarats självständigt av myndigheterna där. Den omständigheten att leverantören enligt folkrättsliga regler omfattas av en ny stats jurisdiktion hindrar nämligen inte att dennes dumpning fortsätter att skada gemenskapsindustrin.

23 I förevarande fall var beslut nr 2131/88, som enligt rubriken gäller införandet av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa järn- och stålprodukter "med ursprung i Jugoslavien", vid den tidpunkt då det antogs avsett att vara tillämpligt på hela Socialistiska federativa republiken Jugoslaviens territorium. Även om denna republik under mellantiden har sönderfallit i flera stater, kan beteckningen "Jugoslavien" i beslut nr 2131/88 ändå inte avse något annat än samma geografiska område som tidigare sammanföll med denna republik och som nu sammanfaller med samtliga dessa staters territorier, inklusive Före detta jugoslaviska republiken Makedoniens territorium.

24 Av det ovanstående följer att den antidumpningstull som föreskrivs i beslut nr 2131/88 gäller för järn- och stålprodukter som har tillverkats av en producent och exportör som först var etablerad i Socialistiska federativa republiken Jugoslavien men som till följd av självständighetsförklaringen fann sig etablerad i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien vid den tidpunkt då importen av de ifrågavarande produkterna ägde rum.

25 Vad beträffar argumentet som framförts av Schmitz, Indosuez och Rijn- en Kanaalvaart Expeditie att beslut nr 2131/88 inte är tillämpligt på varor med ursprung i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien på grund av folkrättsliga regler om statssuccession, är det tillräckligt att påpeka att dessa principer inte kan tillämpas direkt på antidumpningstullar, eftersom dessa inte utgör statsskulder, utan tullar som skall erläggas av enskilda.

26 Slutligen skall det undersökas, som generaladvokaten har gjort i punkt 33 och följande punkter i sitt förslag till avgörande, om det är förenligt med principen om rättssäkerhet att låta beteckningen "Jugoslavien" omfatta samtliga befintliga stater inom den tidigare Socialistiska federativa republiken Jugoslaviens territorium.

27 I detta avseende finns det anledning att påminna om att principen om rättssäkerhet utgör en grundläggande gemenskapsrättslig princip som bland annat ställer krav på att en reglering som innebär att de skattskyldiga påförs avgifter skall vara klar och exakt, så att den skattskyldige på ett otvetydigt sätt kan känna till sina rättigheter och skyldigheter och själv vidta åtgärder i enlighet därmed (se dom av den 13 februari 1996 i mål C-143/93, Van Es Douane Agenten, REG 1996, s. I-431, punkt 27).

28 Det skall därför undersökas om beslut nr 2131/88 är sådant att enskilda ges full kännedom om sin rättsliga ställning vad beträffar skyldigheten att erlägga antidumpningstull för produkter som de har importerat från Före detta jugoslaviska republiken Makedonien under den ifrågavarande perioden.

29 I detta avseende kan det konstateras att det framgår klart av användningen av beteckningen "Jugoslavien" i beslut nr 2131/88 att det är tillämpligt på hela det territorium som ingick i Socialistiska federativa republiken Jugoslavien. Vid den tidpunkt då beslutet antogs kunde beteckningen "Jugoslavien" nämligen inte ha någon annan innebörd.

30 Som emellertid redan har påpekats i punkt 23 ovan kan den beteckning som används i nämnda beslut sedan Socialistiska federativa republiken Jugoslaviens sönderfall inte avse något annat än det territorium som ingick i den sistnämnda republiken.

31 Följaktligen har enskilda möjlighet att få full kännedom om räckvidden av beslut nr 2131/88 och i synnerhet om sin skyldighet att erlägga antidumpningstull för produkter som har importerats från Före detta jugoslaviska republiken Makedonien.

32 Med hänsyn till vad som anförts ovan skall frågorna besvaras på så sätt att den antidumpningstull som införts genom beslut nr 2131/88, och som enligt artikel 1 i beslutet gäller import av vissa järn- och stålprodukter "med ursprung i Jugoslavien", gäller även produkter av detta slag som har tillverkats av en producent och exportör som först var etablerad i Socialistiska federativa republiken Jugoslavien men som till följd av självständighetsförklaringen fann sig etablerad i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien vid den tidpunkt då importen av de ifrågavarande produkterna ägde rum.

Rättegångskostnader

33 De kostnader som har förorsakats den belgiska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 13 maj 1996 förts vidare av Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen — följande dom:

Den antidumpningstull som införts genom kommissionens beslut nr 2131/88/EKSG av den 18 juli 1988 om införande av slutgiltig antidumpningstull på import av viss plåt och grovplåt av järn eller stål med ursprung i Jugoslavien och om slutgiltigt uttag av tillfällig antidumpningstull på denna import, och som enligt artikel 1 i beslutet gäller import av vissa järn- och stålprodukter "med ursprung i Jugoslavien", gäller även för produkter av detta slag som tillverkats av en tillverkare och exportör som först var etablerad i Socialistiska federativa republiken Jugoslavien men som till följd av självständighetsförklaringen fann sig etablerad i Före detta jugoslaviska republiken Makedonien vid den tidpunkt då importen av de ifrågavarande produkterna ägde rum.

Ragnemalm Schintgen Mancini

Kapteyn Hirsch

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 oktober 1997.

R. Grass H. Ragnemalm

Justitiesekreterare Ordförande på sjätte avdelningen